

Βρυξέλλες, 9 Μαρτίου 2023
(OR. en)

7258/23

FIN 300
RECH 81
CMPT 8
COH 27

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 6558/23 FIN 230 RECH 50 CMPT 7 COH 22

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 23/2022 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Συνεργίες μεταξύ του προγράμματος "Ορίζων 2020" και των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων — Δεν έχουν αξιοποιηθεί ακόμη στο έπακρο»
— Συμπεράσματα του Συμβουλίου (εγκρίθηκαν στις 7/3/2023)

Διαβιβάζονται συνημμένως στις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 23/2022 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Συνεργίες μεταξύ του προγράμματος "Ορίζων 2020" και των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων — Δεν έχουν αξιοποιηθεί ακόμη στο έπακρο», τα οποία ενέκρινε το Συμβούλιο κατά την 3935η σύνοδό του στις 7 Μαρτίου 2023.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 23/2022 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Συνεργίες μεταξύ του προγράμματος "Ορίζων 2020" και των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων — Δεν έχουν αξιοποιηθεί ακόμη στο έπακρο»

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ

- τη συμβολή του προγράμματος «Ορίζων 2020» σε μέτρα που στοχεύουν στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ έρευνας και καινοτομίας εντός της Ένωσης, διά της προώθησης συνεργιών με τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία (ΕΔΕΤ),
- τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων¹, ο οποίος τονίζει την ανάγκη ενίσχυσης του συντονισμού, των συνεργιών και της συμπληρωματικότητας μεταξύ των ΕΔΕΤ και του προγράμματος «Ορίζων 2020»,
- τα συμπεράσματά του της 1ης Δεκεμβρίου 2017 με τίτλο «Από την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος "Ορίζοντας 2020" προς το ένατο πρόγραμμα πλαίσιο»², στα οποία τονίζεται η σημασία της βελτίωσης των συνεργιών και της συμπληρωματικότητας μεταξύ του προγράμματος-πλαισίου και άλλων χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ,
- τα συμπεράσματά του σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 15/2022 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, που εκδόθηκαν στις 13 Οκτωβρίου 2022³, όπου τονιζόταν η σημασία των συνεργιών μεταξύ των προγραμμάτων της Ένωσης και του ευρωπαϊκού, εθνικού και περιφερειακού επιπέδου,

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24 Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Διαχείριση των Συνόρων και τις Θεωρήσεις (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159).

² 15320/17.

³ 13426/22.

1. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για την ειδική έκθεση αριθ. 23/2022 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Συνεργίες μεταξύ του προγράμματος "Ορίζων 2020" και των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων — Δεν έχουν αξιοποιηθεί ακόμη στο έπακρο»⁴, η οποία συμπληρώνει την ειδική έκθεση αριθ. 15/2022 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τα μέτρα για τη διεύρυνση της συμμετοχής στο «Ορίζων 2020»· ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τις απαντήσεις της Επιτροπής στην ειδική έκθεση αριθ. 23/2022⁵. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τις προσπάθειες που έχει καταβάλει η Επιτροπή για την αντιμετώπιση των ελλείψεων στους κανόνες και τους κανονισμούς, προτείνοντας διάφορες προσαρμογές για την ευθυγράμμισή τους στους σχετικούς κανονισμούς για την περίοδο 2021-2027· ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, να συνεχίσει τις εργασίες της για την περαιτέρω απλούστευση και ευθυγράμμιση κατά την εφαρμογή μεταξύ των προγραμμάτων-πλαισίων για την έρευνα και την καινοτομία και των ταμείων πολιτικής συνοχής (που διαδέχθηκαν τα ΕΔΕΤ), προκειμένου να μεγιστοποιηθούν οι δυνατότητες για συνεργίες· και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να συνεχίσει να εργάζεται για την εξασφάλιση μεγαλύτερης νομικής σαφήνειας για τους φορείς υλοποίησης στο πλαίσιο των συνεργιών στο μέλλον·
2. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τη σύσταση να βελτιωθεί η συνεργασία μεταξύ των φορέων που συμμετέχουν στη διαχείριση των ΕΔΕΤ και των προγραμμάτων-πλαισίων για την έρευνα και την καινοτομία, ιδίως μεταξύ των αρμόδιων διαχειριστικών αρχών, των ενδιαμέσων φορέων που υλοποιούν τα προγράμματα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και των εθνικών και περιφερειακών δημόσιων οργανισμών χρηματοδότησης· και ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τις προσπάθειες της Επιτροπής να θεσπίσει τακτικό διαρθρωμένο διάλογο, μεταξύ άλλων μέσω της υποομάδας του φόρουμ του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (EXE) για τη βελτίωση της πρόσβασης στην αριστεία σε επίπεδο ΕΕ (δράση 16 του EXE), φέρνοντας σε επαφή τους αρμόδιους φορείς από την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη σε επίπεδο σχεδιασμού και υλοποίησης πολιτικής (ταμεία πολιτικής συνοχής, ιδίως το ΕΤΠΑ, και το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»), με παράλληλη συνεργασία των κρατών μελών για την προώθηση της εν λόγω συνεργασίας σε εθνικό/περιφερειακό επίπεδο·

⁴ ΕΕ C 442 της 22.11.2022, σ. 2. Η έκθεση είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου <https://www.eca.europa.eu/el/Pages/DocItem.aspx?did=62446>.

⁵ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/COM-Replies-SR-22-23/COM-Replies-SR-22-23_EL.pdf.

3. ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη να καθίστανται διαθέσιμα δεδομένα σχετικά με τα έργα και τους δικαιούχους για την προώθηση συνεργιών· ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ τη σύσταση προς την Επιτροπή να βελτιώσει την εν λόγω διαθεσιμότητα· ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την Επιτροπή και τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να συλλέγουν και να ανταλλάσσουν σχετικές πληροφορίες σχετικά με τους δικαιούχους χρηματοδότησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και της πολιτικής συνοχής, καθώς και παραδείγματα συνεργιών μεταξύ των δύο· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να διευκολύνει τη δημιουργία, την προώθηση και την παρακολούθηση συνεργιών, αξιοποιώντας περαιτέρω τις διαλειτουργικές βάσεις δεδομένων για το πρόγραμμα πλαίσιο και τα ταμεία πολιτικής συνοχής, ώστε να καταστεί δυνατή η ευκολότερη αντιστοίχιση έργων και δικαιούχων· και ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την Επιτροπή να εντοπίσει και να προωθήσει παραδείγματα ορθής πρακτικής και να χρησιμοποιήσει υφιστάμενα εργαλεία, όπως το εργαλείο εξόρυξης κειμένου CORTEX ή η «κοινότητα πρακτικής εφαρμογής της σφραγίδας αριστείας», επεκτείνοντας παράλληλα το πεδίο εφαρμογής της τελευταίας σε όλους τους τομείς και τα εργαλεία που προσφέρονται για συνεργίες μεταξύ του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και του ΕΤΠΑ, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης τους σε ευρωπαϊκές συμπράξεις·
4. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τη σύσταση να αυξηθεί η χρήση των κατάντη συνεργιών, υπενθυμίζοντας παράλληλα τη σημασία των ανάντη συνεργιών· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η χρήση διαδοχικής χρηματοδότησης κατάντη μπορεί να συμβάλει στη μεταφορά των αποτελεσμάτων της έρευνας στην οικονομία· και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να στηρίζει τις διαχειριστικές αρχές στον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων για τη δημιουργία κατάντη συνεργιών με τα έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020» και του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και να προωθήσει τις δημόσιες συμβάσεις για την καινοτομία με βάση τα αποτελέσματα ερευνητικών έργων·
5. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συμπεριλαμβάνουν συνεργίες στον στρατηγικό σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και την υλοποίηση, κατά περίπτωση, για παράδειγμα στις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης, προκειμένου να αξιοποιείται πλήρως το δυναμικό των επενδύσεων στον ευρωπαϊκό τομέα έρευνας και καινοτομίας, με παράλληλο σεβασμό στους ειδικούς στόχους και τα χαρακτηριστικά των διαφόρων μέσων και ταμείων της ΕΕ· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη για καλύτερο συγχρονισμό των χρονοδιαγραμμάτων σχεδιασμού και υλοποίησης των σχετικών προγραμμάτων της ΕΕ· και ΤΟΝΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό να δημιουργούνται και να υλοποιούνται συνεργίες με γνώμονα τον χρήστη, για παράδειγμα όσον αφορά τους κανόνες σύγκλισης, τις περιόδους εφαρμογής, τα συστήματα λογοδοσίας, τις διαδικασίες και τη μείωση του φόρτου υλοποίησης των κονδυλίων και των μέσων της ΕΕ·

6. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τη σύσταση να βελτιωθεί η ροή πληροφοριών σχετικά με τα έργα που έχουν λάβει τη σφραγίδα αριστείας· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να στηρίζει την εφαρμογή και να κάνει ευρύτερη χρήση της σφραγίδας αριστείας, να παρέχει τακτικά και εγκαίρως σε όλες τις αρμόδιες διαχειριστικές αρχές και τα εθνικά σημεία επαφής δεδομένα σχετικά με προτάσεις έργων που έχουν λάβει τη σφραγίδα αριστείας στο κράτος μέλος ή την περιφέρειά τους και να ενθαρρύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών· ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τη διαπίστωση του ΕΕΣ σχετικά με την έλλειψη κοινής κατηγοριοποίησης (ταξινόμησης) του προγράμματος «Ορίζων 2020» και των προτεραιοτήτων των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης, καθώς και σχετικά με το γεγονός ότι τα δεδομένα των ΕΔΕΤ που καταγράφηκαν από τις διαχειριστικές αρχές δεν ήταν πλήρως τυποποιημένα, και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να αντιμετωπίσει αυτές τις προκλήσεις, κατά περίπτωση·
7. ΘΕΩΡΕΙ ότι η επιδίωξη συνεργιών μεταξύ των ταμείων, όπως η χρήση της σφραγίδας αριστείας, δεν θα πρέπει να παρεμβαίνει στην αξιολόγηση των προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και, ως εκ τούτου, ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να δώσει τη δέουσα προσοχή στις πιθανές ανεπιθύμητες επιπτώσεις των συνεργιών και να λάβει προληπτικά μέτρα, όπου χρειάζεται·
8. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ, μεταξύ άλλων, τις αρχές και τις κατευθυντήριες γραμμές που ορίζονται στη διακήρυξη της Πράγας για τις συνεργίες στη χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας στην Ευρώπη, της 8ης Ιουλίου 2022⁶· ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις συνέργειες μεταξύ του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και των προγραμμάτων του ΕΤΠΑ⁷· και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να χρησιμοποιήσει την ανακοίνωση ως εν δυνάμει παράδειγμα που πρέπει να ακολουθηθεί για άλλα ταμεία και να τη συμπληρώσει με επερχόμενα παραδείγματα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι συνέργειες εφαρμόζονται συγκεκριμένα στην πράξη·

⁶ <https://synergies2022.eu/>

⁷ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Συνέργειες μεταξύ του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και των προγραμμάτων του ΕΤΠΑ, ΕΕ C 421 της 4.11.2022, σ. 7.

9. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι συνεργίες είναι σημαντικές για όλα τα κράτη μέλη ώστε να αυξάνουν τις ικανότητές τους στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και να υλοποιούν τους στόχους πολιτικής της ΕΕ σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να λάβει υπόψη την ειδική έκθεση αριθ. 23/2022 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά την εφαρμογή των σημερινών και τον σχεδιασμό των μελλοντικών μέτρων διεύρυνσης, ιδίως στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και της προετοιμασίας του επόμενου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την καινοτομία. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την Επιτροπή να εργαστεί για την περαιτέρω ευθυγράμμιση των κανόνων μεταξύ των προγραμμάτων-πλαισίων για την έρευνα και την καινοτομία και των ταμείων πολιτικής συνοχής ενόψει των επόμενων δημοσιονομικών προοπτικών· ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ οι υφιστάμενες πληροφορίες σχετικά, μεταξύ άλλων, με τις ευκαιρίες συνεργιών, τα ορθά παραδείγματα, τις κατευθυντήριες γραμμές και τους όρους του νομικού πλαισίου να ομαδοποιηθούν και να δημοσιευθούν καταλλήλως στον ιστότοπο της Επιτροπής.
-